

Algunes consideracions ètiques sobre determinades mesures relatives al desconfinament.

L'estat d'alarma vigent per contenir i mitigar la pandèmia del Covid-19 suposa una restricció de les llibertats individuals fonamentals com és la de mobilitat o la de reunió. Però no s'ha decretat cap restricció sobre els drets dels ciutadans relatius a la salut, com són el consentiment per acceptar o rebutjar les intervencions mèdiques o garantir la privacitat de les dades, malgrat el marc legal així pogués amparar-ho. És des d'aquesta premissa que volem fer una breu reflexió sobre dues de les propostes del document amb les mesures pel desconfinament elaborat per un grup d'experts¹, a més d'algunes experiències internacionals i d'altres documents.

Les mesures que en aquest i d'altres documents similars podem albirar són, (de manera esquemàtica):

1. Les restriccions que fins ara s'han aplicat, en diferents proporcions i a diferents col·lectius: prohibició de reunions, desplaçaments, manifestacions públiques, determinades activitats laborals...
2. Utilització de mascaretes i altres elements, així com mantenir una distància en les interaccions.
3. Seguiment de casos confirmats, casos sospitosos, turistes o viatgers.
4. Detecció de nous casos de tipus oportunista, (per sorpresa i obligatòria o voluntària), a petició de la persona o àdhuc sense avis previ. Estudi de poblacions seleccionades com representatives de la comunitat, a efectes de conèixer la seva immunitat.
5. Carnet i/o certificat d'immunitat, (ja sigui en suport paper, QR o similar).
6. Geolocalització tant pel control de contactes com per verificar quarantenes imposades.
7. Restriccions derivades de l'estat immunitari de cada ciutadà, tant a nivell laboral com sociofamiliar.

En el present document ens centrarem en la geolocalització i acreditació d'immunitat:

---

¹ Eines i estratègies pel desconfinament durant el brot de coronavirus a Catalunya. Posicionaments i recomanacions d'un grup d'experts liderats pel Dr. Oriol Mitjà

- 1) L'aplicació Stop Covid-19 Cat permet als ciutadans informar voluntàriament sobre els símptomes i la **seva localització geogràfica**, el que genera una valuosa informació sobre la dimensió de la pandèmia al país. Ampliar aquesta informació amb la identificació serològica dels portadors sans i dels seus contactes a través d'una aplicació de mòbil pot proporcionar una informació útil per planificar les mesures del desconfinament en funció de la prevalença del coronavirus a les diferents àrees geogràfiques del país.

Qualsevol dispositiu de geolocalització que es pugui implementar ha de respectar els drets dels ciutadans abans esmentats. Per començar, aquests han de tenir coneixement dels objectius específics i concrets que es volen assolir amb la informació generada, (en aquest aspecte cal valorar i promoure la tasca educativa a la ciutadania). La informació sobre les dades personals ha de ser voluntària, no imposada. Mitjançant un exercici de llibertat individual informem d'una dada privada I, per tant, s'ha de poder garantir la protecció de la privacitat amb l'anonimització d'aquesta informació. Això vol dir que no es pot associar cap de les dades amb persones concretes, (llevat que siguin els serveis assistencials que en facin un ús adient a la seva missió). I és essencial que un comitè plural i pluridisciplinari d'experts vetlli per tal que objectius i procediments respectin els drets dels ciutadans.

- 2) **L'acreditació de la immunitat**, en canvi, és una vulneració al dret de la intimitat i privacitat que podria ser desproporcionada. La discriminació a que dona peu la seva aplicació pràctica atempta contra el principi d'igualtat entre les persones, garantit a la Constitució. Aquesta discriminació és desproporcionada amb l'objectiu que pretén i es basa en un supòsit que, ara per ara, no disposa d'evidència científica com és l'efectivitat i persistència de la immunitat adquirida pel contagi. Comprovar i acreditar la immunitat en les circumstàncies actuals és una mesura plena d'incerteses i costos, (important percentatge de falsos positius i negatius), sense prou garantia d'efectivitat. I estableix el precedent que la solució d'un greu problema de salut atempti als drets fonamentals dels ciutadans.

Les decisions per mitigar i controlar la pandèmia són un exercici de ponderació de les propostes basades en el coneixement científic tenint en compte els principis ètics, el bé comú i els valors vigents a la nostra societat. Ara, més que mai, és necessària la composició plural i pluridisciplinària dels comitès d'experts. Cal complementar el raonament del epidemiòlegs, higienistes, metges i matemàtics amb la dels filòsofs, juristes i sociòlegs, educadors, representants d'organitzacions socials, etc. Aquesta composició plural garantirà que es tingui

en compte l'emergència no només sanitària, sinó també econòmica i cultural de l'actual pandèmia, ajustant objectius i prioritats de manera flexible i eficaç.

El **Comitè de Bioètica de Catalunya**, per la seva composició plural i pluridisciplinària i la seva trajectòria, **s'ofereix com a referent i ajuda**. En tot cas, el CBC està iniciant una anàlisi més aprofundida en relació als drets i deures en una crisi sanitària com l'actual.

Comissió Permanent del Comitè de Bioètica de Catalunya, 24 d'Abril 2020.